

HJERTSKAKANDE, a. 1. (fig.) Som skakar hjertat, djupt upprörre känslan. *En h. händelse.*

HJERTSKAKNING, f. 2. (fig.) 1) Känslornas våldsamma upprörande. — 2) Tillstånd, hvori den befinner sig, hvars hjerta blifvit uppskakadt.

HJERTSKOTT, n. 3. Skott på en växt, hvilket utgår ifrån hjertbladen.

HJERTSKÄRANDE, a. 1. Som skär en i hjertat, djupt rörande. *En h. anblick.* — *Syn.* Hjertslitande.

HJERTSKÖLD, m. 2. (herald.) Liten sköld i midten af en vapensköld. *Han för i h-en ett silfverlejon i blått fält.*

HJERTSLAG, n. 3. Benämning på flera af de inre delarna hos slagtdjur, sammantagna, nämligen lefvern, hjertat, mjelten och lungan.

HJERTSLITANDE, a. 1. Se *Hjertskärande.* *En h. händelse.*

HJERTSORG, f. 3. Hjertfrätande sorg.

HJERTSPRÅNG, n. 3. Konvulsioner hos barn.

HJERTSPÄNNING, f. 2. Väderspänningar i trakten af hjertgropen, åtföljda af kort andedrägt, ångslan, o. s. v.

HJERTSTEN, m. 2. Mellansten i ett femstena rör

HJERTSTOCK, m. 2. Stock, som drifver ett hjulverk.

HJERTSTYNG, n. 3. 1) Plågsam känsla i hjertat, liksom af ett styng. — 2) (fig.) Något, som förorsakar en hjertfrätande sorg. *Gifva någon ett h.*

HJERTSTYRKANDE ell. **HJERTSTÄRKANDE**, a. 1. Säges om sådana medel, hvilka genom kraftig retning hastigt förhöja lifskraften. *H. medel.*

HJERTSTYRKNING ell. **HJERTSTÄRKNING**, f. 2. Lifskraftens hastiga förhöjande genom der-till tjenliga medel.

HJERTSTÖT, m. 2. 1) Stöt i hjertat. — 2) (fig.) Plötslig händelse, som förorsakar en djup sorg.

HJERTSÅR, n. 3. (fig.) Något, som förorsakar en varaktig hjertsorg. *Hafva ett h.*

HJERTSÄCK, m. 2. (anat.) Den säck- eller pungformiga hinna, hvaruti hjertat är inneslutet.

HJERTTRYCKNING, f. 2. Känsla af tryckning öfver hjertat.

HJERTUNGE, m. 2. pl. — *ungar.* Smekord till en älskad person. — *Syn.* Hjerta, Hjertegryn, Hjertekorn, Skatt, Balsamin.

HJERTVAPEN, n. 3. Se *Hjertsköld.*

HJERTÅDER, f. sing. En af de tre ådror, belägna på midten af armen, som vid åderlätning öppnas, nämligen den inre, vanligen den tjockaste och ytligaste. Kallas äfv. *Lungåder.*

HJERTÅNGEST, m. sing. Se *Hjertångslan.*

HJERTÅLSKELIG, a. 2. Hjertligt älskad.

HJERTÅNGSLAN, f. sing. indef. 1) Ångslan, som åtföljer hjertats sjukdomar. — 2) (i allmänhet) Svår ångslan. — *Syn.* Se *Oro.*

HJERTÅNGSLIG, a. 2. Gripen af hjertångslan, tryckt af en svår oro. — *Syn.* Se *Orolig.*

HJERTÅNGSLIGHET, f. 3. Se *Hjertångslan.*

HJERTÖRA, n. 4. pl. — *öron.* Benämning på tvenne bihang upptill på hjertat, *Högra* och *Venstra H-l.*

HJESSE, jä'sse, m. 2. pl. — *ssar.* (fig. och i poesi vanligtvis *HJESSA*, f. 1.) 1) Öfversta delen af hufvudskålen på en menniska. — 2) (fig.) Det öfversta af något. *Bergens h-or.*

HJESSBEN, jä'ssbén, n. 3. (anat.) Benämning på de tvenne ben, som gifva hjessen dess form,

HJON, jon, n. 3. 1) (ursprungl.) Menniska, person. *Han har många h. att föda.* *Onyttiga h.* — 2) Tjenare, arbetare. *Han har många h. i sin tjenst, i sitt arbete, ute på åkern.* — *Har sammansättningarna Arbets-, Tjenste-, Dagsverkhjon.* — 3) Gift person. *Ett äkta h.*

HJONALAG, jönalåg, n. 3. (af *Hjon*, bem. 3) Äktskap. (I lagen) *Bygga h.*, ingå äktskap.

HJORD, jord, m. 2. 1) Större hop af husdjur (nötboskap, får, getter, svin eller hästar), alla af samma slag och underhållna på samma ställe. *En h. af 100 kor, får, svin.* *Herden och h-en.* *Vakta, valla en h.* *En betande h.* (Fig.) *Christi h.*, den kristna församlingen. — Bildar sammansättningarna *Boskaps-, Får-, Svinhjord.* — 2) Brukas äfv. i fråga om vissa vilda djur. *En h. af elefanter, af bufflar, gazeller, o. s. v.* — 3) Säges (fig.) om hvarje kristlig församling i hänseende till dess själasörjare, betraktad såsom dess andliga herde.

Anm. *Hjord* betydde i fornspråket en hop af 10 eller 12 nötkreatur.

HJORT, jört, m. 2. Slägte af de idislande djuren, med täta, icke släta horn, honarne med runda, merendels greniga horn, honorna hornlösa. *Cervus.* Till detta slägte höra *Kronhjort, Dofhjort, Hästhjort, Rep, Elg* och *Rådjur*, hvilka alla ses på sina ställen. *Nordamerikansk H.*, lik den europeiska, men större. *Cervus canadensis.* — *Ss. H-bringa, -brunst, -hals, -hud, -hufvud, -hår, -jagt, -klöf, -kött, -lort, -lår, -spår, -stek, -svans, -träck, -tung.*

HJORTHORN, n. 3. 1) Horn på en hjort. — 2) Raspadt horn af hjort, som begagnas till beredning af hjorthornsgelé, m. m.

HJORTHORNSBAKELSE, m. 3. Bakelse i form af hjorthorn.

HJORTHORNSGELÉ, jörthornsschelé, n. 3. Gelé, tillredt af raspadt hjorthorn med citron, socker, vin, kanel och ägghvita.

HJORTHORNSOLJA, f. 1. Svartbrun olja, med högst vidrig lukt, som simmer ofvanpå *Hjorthornsspiritus*, vid dess beredning.

HJORTHORNSSALT, n. 3. Ett slags salt, som afsätter sig ur *Hjorthornsspiritus* och användes både i medicinen och i kemiska fabriker.

HJORTHORNSSPIRITUS, jörthornsspirituss, m. sing. En obehagligt lukttande vätska, som fås, då hjorthorn förkolas. Användes i medicinen och i kemiska fabriker.

HJORTHUD, f. 2. Den afdragna huden af en hjort.

HJORTHUND, m. 2. Hund, dresserad till hjortjagt.

HJORTKALF, m. 2. pl. — *kalfvar.* Ung hjort, som ännu icke fått sin fulla växt.

HJORTKAMEL, jörtkamél, m. 3. Ett slags djur i Amerika, liknande kamelen, men mycket mindre och svagare. *Camelus Guanuco.*

HJORTKO, f. 3. pl. — *kor.* Honan af hjortsläget.

HJORTLÄDER, n. sing. Läder, beredt af hjortskinn. — *Ss. H-handske.*

HJORTLÄGER, n. 3. (jäg.) Ställe, der hjorten har sitt stånd.

HJORTNÄT, n. 3. (jäg.) Jagtnät, som begagnas vid hjortjagt.

HJORTPARK, m. 3. Väl inhägnad större, med träd beväxt plats, der hjortar hållas instängda, för att vid tillfälle med lätthet kunna fångas för tafeln vid ett hof, o. s. v.